T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2020

www.balioglu.net

İÇERİK

BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **16**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 9
7. DENETİM BULGULARI 9
8. EKLER 15

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Kurumun Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

2. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinde Dönem Ayırıcı Hesapların Kullanılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Üniversite Bünyesindeki Birimin Öğrencisi Olmaması Sebebiyle Atıl Durumda Olması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesine göre çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 11.07.1992 tarih ve 21292 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 03.07.1992 tarih ve 3837 sayılı, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu'nda 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 70 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 25'inci maddesiyle kurulmuştur.

www.balioglu.net

Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla düzenlenen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981'den beri yürürlüktedir. 2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim- öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

Üniversitenin tabi olduğu mevzuat ve görevler bakımından Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra herhangi bir değişiklik olmamıştır.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır. Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokullar, Meslek Yüksekokulları, Enstitüler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile Koordinatörlükler olan Üniversitenin idari yapısında ise Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, İç Denetim Birimi, Etik Komisyonu, Rektör Yardımcıları, Koordinatörlük, Uygulama ve Araştırma Merkezi, İşletme Müdürlüğü, Bilimsel Araştırma Birimi, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcıları ile bunlara bağlı 8 Daire Başkanlığı ve

www.balioglu.net

Hukuk Müşavirliği bulunmaktadır. Üniversiteye bağlı 4 Enstitü, 13 Fakülte, 6 Yüksekokul, 8 Meslek Yüksekokulu, 14 Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Rektörlüğe bağlı 2 Bölüm mevcuttur.

İdarenin akademik ve idari personele ait dolu kadro sayısı 2183'tür. Bu personelden 1412'si akademik personel olup 12'si yabancı uyrukludur ve sözleşmeli personel statüsünde çalışmaktadır. Üniversitenin idari personel sayısı 771, sürekli işçi sayısı ise 401'dir. Akademisyenlerden 4 tanesi diğer üniversitelerde görevlendirilmişken, diğer üniversitelerin kadrosunda olup Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde görevlendirilmiş herhangi bir akademisyen mevcut değildir. Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde; Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi de bulunmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu ise Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir. Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiştir ve Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi de Kurulun üyesidir. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

"*Özel Bütçeli İdare*" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir. 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 268.498.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içinde ihtiyaca göre yapılan ekleme ve düşme işlemleri sonucunda 278.437.097 TL'ye ulaşan toplam ödeneğin 274.331.645 TL'si harcanmıştır. Böylece %98,5 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır. Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2019 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2019 MALİ YILI BÜTÇE GİDERLERİ

Hesap Kodu	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı
830.01-Personel Giderleri	194.453.400	192.786.640	% 99,1
830.02- Sos. Güvenl. Kur. Devlet Primi Giderleri	31.474.500	30.964.412	% 98,4
830.03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	23.652.450	23.105.775	% 97,7
830.05- Cari Transferler	8.159.247	7.828.146	% 95,9
830.06- Sermaye Giderleri	20.697.500	19.646.669	% 94,9
TOPLAM	278.437.097	243.334.597	% 98,5

www.balioglu.net

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2019 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

Tablo 2: 2019 MALİ YILI BÜTÇE GELİRLERİ

Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı
800.03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.329.000	17.102.499	% 165,6
800.04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	251.484.000	264.304.606	% 105,1
800.05-Diğer Gelirler	6.685.000	7.824.333	% 117,0
TOPLAM	268.498.000	289.231.438	% 107,7

Kamu İdaresi bütçesi içinde yer almayan Üniversite Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılını 1.854.395 TL dönem zararı ile kapatmıştır. Kurumun sosyal tesisi Özel Bütçe içinde yönetilmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye

Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı.
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu.
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi

www.balioglu.net

kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Üniversitede faaliyetlerin, etkili, ekonomik, verimli ve mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak amacıyla uygun bir çalışma ortamı sağlanmaya çalışılmaktadır. 2019 yılında, bütçeyle ödenek tahsis edilen, Özel Kalem, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları, Enstitüler, Fakülteler, Yüksek Okullar ve Meslek Yüksekokulları olmak üzere toplam 40 harcama biriminin en üst yöneticileri harcama yetkilisi, görevlendirdikleri kişi ya da kişiler de gerçekleştirme görevlisi olarak iş ve işlemlerini gerçekleştirmişler, harcama yetkilileri bu güvenceyi birim faaliyet raporlarının ekinde yer alan İç Kontrol Güvence Beyanları ile de beyan etmişlerdir.

www.balioglu.net

İç kontrol sisteminin Üniversitede oluşturulmasına yönelik bir kısım çalışmalar ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülmüştür. Bu kapsamda;

"*Abant İzzet Baysal Üniversitesi İç Kontrol Standartları Eylem Planı*" hazırlanmış ve 21.7.2009 tarihinde üst yöneticinin onayını müteakip Eylem Planı 31.07.2009 tarihinde Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. Eylem Planındaki faaliyetlerin hayata geçirilmesi amacıyla 2010 yılının Haziran ayında İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu ve Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu üyeleri güncellenerek Rektör Yardımcısı Başkanlığında Üniversitenin İç Kontrol Standartları Eylem Planı çerçevesinde çalışma süreci başlatılmıştır. Eylem Planında ön görülen Kurullar oluşturulmuştur. Personel Daire Başkanlığı bünyesinde Eğitim Şube Müdürlüğü, Genel Sekreterlik bünyesinde İstatistik Birimi ve yönerge taslakları hazırlanmış olup, yasalaştırma çalışmaları sürmektedir.

2011 yılından bu yana yapılan çalışmalar devam etmekte olup, Eylem Planı kapsamındaki eylemlerin çoğunluğu halen geçiş hazırlıkları yapılmakta olan e-devlet projesi ile hayata geçirilecektir. Ön mali kontrol faaliyetlerinin, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve

Kontrol Kanunu ile Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde yürütülmektedir.

14.05.2019 tarih ve 30718 sayılı "*İç Kontrol Sistemi ve Standartlar*" konulu yazıyla, süreç başından itibaren bilgilendirme dosyası hazırlanarak Üst Yönetici adına Rektör Yardımcısına gerekli bilgiler sağlanmıştır.

Üniversitenin İç Kontrol Standartları Eylem Planında belirlenen ilgili eylemler doğrultusunda Etik Kurul oluşturulmuştur.

"*Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Elektronik Belge Yönetim Sistemi ve İmza Yetkileri Yönergesi*" 21.03.2019 tarihli Senato Toplantısında alınan 2019/65 sayılı kararla yürürlüğe girmiştir.

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2019-2023 Stratejik Planı 01.01.2019 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş, Üniversitenin internet sayfasında yayınlanmış, Kurumun 2019 yılı Performans Programı da hazırlanmıştır. Kurumun 2019 yılı Bütçesi bu belgelere uygun olarak hazırlanmıştır.

www.balioglu.net

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığındaki Ön Mali Kontrol Şube Müdürlüğünce iş ve işlemler "*İç Kontrol ve Ön Mali kontrole İlişkin Usul ve Esaslar*" çerçevesinde yürütülmektedir.

Üniversitenin eylem planındaki "*Yöneticiler ve personel, görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli ve yeterli bilgiye zamanında ulaşabilmelidir.*" genel şartı için "*Üniversite bünyesinde İstatistik Birimi oluşturulacaktır*" eylemi belirlenmiştir. Genel Sekreterliğe bağlı olarak 02.08.2010 tarihinde Rektörlük Oluru ile oluşturulan İstatistik Birimi mevcuttur.

Üniversitenin "2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu" hazırlanmış olup, 06.03.2019 tarih ve 2423 sayılı yazıyla Cumhurbaşkanlığına, Sayıştay ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilmiştir. Üniversite web sayfasında yayınlanması sağlanarak kamuoyuna duyurulmuştur.

Kurumun İç Denetim Birimi, amacını, faaliyetlerin amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara, performans programlarına ve mevzuata uygun olarak planlanmasını ve yürütülmesini; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını; bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve zamanında elde edilebilirliğini sağlamak olarak tanımlamaktadır. Kurum iç denetim birimi, doğrudan Rektöre bağlı olmak üzere 2 iç denetçiyle denetim faaliyetlerini yürütmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kurumun Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

www.balioglu.net

Kurumun Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan Sosyal Güvenlik Kurumuna borçları olduğu ve bu borçların muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 89, Ek 4, Ek 68, ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malullük/vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından gerçekleştirilmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; faturalı alacakların Kurumca ilgilisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek Mali Otomasyon Sistemi Projesi ile görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

Kurumun, Mali Otomasyon Sisteminde bulunan verilerine göre 2019 yılı sonu itibariyle tahakkuk etmiş 24.423.389 TL tutarında faturalı Sosyal Güvenlik Kurumu borcu bulunmaktadır. Bu tutarın 2013 yılından beri gelen borçlardan kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Söz konusu borçlarını zamanında ödenememesinin, bütçe ödenek kısıtlamasının bir sonucu olduğu, bu kısıtlamanın gecikme cezasına da neden olduğu görülmektedir. Ödenmesi gereken bu yükümlülük Kurum tarafından faaliyet raporlarına ve mali tablolara da yansıtılmamaktadır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler için 368-Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı, 438- Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı ve bu hesapların kullanılamaması halinde ise 379-Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanılmasına cevaz veren hükümler bulunmakta olup Kamu İdaresinin bu hesaplara söz konusu tutarda herhangi bir kayıt yapmadığı görülmüştür.

Yukarıda açıklandığı üzere Kurumun, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan, faturalı alacaklar olarak tabir edilen borçlarını muhasebe kayıtlarında izlemesi, mali tablolarına yansıtması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

2019 yılı içerisinde söz konusu borçların 368 No.lu Hesaba yansıtılmaması, 2019 yılı mali tablolarında 24.423.389 TL'lik hataya neden olmuştur.

BULGU 2: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinde Dönem Ayırıcı Hesapların Kullanılmaması

Kurumun, taşınmaz kiralamalarına ilişkin kayıtlar incelendiğinde, bir yıldan fazla süreli kiralama işlemi olmasına ve ilk yıl kira bedelinin peşin alınmasına rağmen dönem ayırıcı hesaplar olan 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ile 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin, 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ilişkin açıklamaların yapıldığı 296'ncı maddesinde, gelecek aylara ait gelirler hesabının içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirler ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Yine bu hesabın işleyişinin açıklandığı 298'inci maddesinin 1'inci bendinde, peşin tahsil edilen gelirlerin içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600-Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken

kısmının bu hesaba; içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak; tahsil edilen tutarın tamamının 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç, diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Mevzuat hükümleri uyarınca kira bedellerinin yıllık peşin tahsil edildiği durumlarda; o yılı ilgilendiren kira gelirlerinin 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, gelecek yılı ilgilendiren tutarların ise 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Ancak 2019 yılında, kirasının tamamı Kuruma ödenen, 8 adet kantin, kafe ve çay ocağından değişik tarihlerde tahsil edilen 1 yıllık peşin kira gelirlerinin tamamının 600-Gelirler Hesabına kaydedilmesi, peşin yatırılan kiraların gelecek aylara ve yıllara isabet eden tutarlarının belirlenmemesi neticesinde gerek muhasebenin temel ilkelerinden olan dönemsellik ilkesi ihlal edilmekte, gerekse 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının olması gerekenden daha fazla gözükmesine sebebiyet verilmektedir.

www.balioglu.net

Açıklanan nedenlerle, kira gelirleri tamamı Kurum tarafından peşin olarak tahsil edilen 8 adet kantin, kafe, çay ocağının kiralarının cari yıl ve gelecek yıla isabet eden tutarlarının 380 ve 480 No.lu Hesaplarda takip edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Her ne kadar 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler ve 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesaplarının kullanılmaması, Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilgi Sisteminde yaşanan sorunlardan kaynaklanmakta ise de 2019 yılında bu hesapların kullanılmaması, 2019 yılı mali tablolarında hataya neden olmuştur.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Üniversite Bünyesindeki Birimin Öğrencisi Olmaması Sebebiyle Atıl Durumda Olması

2011/2605 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının, 10.01.2012 tarih ve 28169 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmasıyla kurulan Teknoloji Fakültesinin 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda yer alan ilke ve esaslara riayet edilmeden açıldığı; uzun zamandan beri fiilen atıl

durumdaki öğrencisi olmayan bu Fakültede personel istihdam edildiği ve maaşının ödendiği tespit edilmiştir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun *"Ana ilkeler"* başlıklı 5'inci maddesinde üniversitelerin bünyesindeki fakülte, enstitü ve yüksekokulların, Kalkınma Plan ve Programlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda ve yükseköğretim planlaması çerçevesinde Yükseköğretim Kurulunun görüşü veya önerisi üzerine kanunla kurulacağı, "*Yükseköğretim Kurulunun görevleri"* başlıklı 7'nci maddesinde ise Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulacağı, geliştirileceği ve eğitim - öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planların hazırlanacağı ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasının gözetim ve denetiminin Yükseköğretim Kurulunca yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun "*Yükseköğretim Kurumlarının görevleri"* başlıklı 12'nci maddesinde üniversitelerin görevleri arasında; ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmeleri sayılmıştır. Kanunun "*Rektör*" başlıklı 13'üncü maddesinde de üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde rektörlerin birinci derecede yetkili ve sorumlu oldukları belirtilmektedir.

Söz konusu Fakültede, sadece Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği halen açık olup, öğretim üyesi sayısı yeterli olmadığından bölüm faaliyette değildir. Buradaki fakülte sekreterliğini, Hukuk Fakültesi Fakülte Sekreterliğini de yürüten bir idari personel yürütmekte, Dekanlık görevini Erciyes Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümünden 21.08.2019 tarihinde atanan bir akademisyen yürütmektedir. Fakülte, halihazırda Mimarlık Fakültesi Binasının zemin katında bulunan AZ37- AZ38- AZ39- AZ40 numaralı odalarda faaliyetini yürütmekte, öğrencisi olmadığından herhangi bir dersliği bulunmamaktadır.

İhtiyaçlar gözetilmeden ve yeterli koşullar sağlanmadan fakülte açılması hem kamu kaynaklarının ekonomik ve verimli kullanılmasına engel teşkil etmekte, hem de Üniversitedeki

www.balioglu.net

öğretim elemanlarından oluşan insan kaynağının rasyonel ve etkin bir şekilde, ayrıca plan, ilke ve hedefler doğrultusunda kullanılmadığını göstermektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda, ihtiyaçlar ve mevcut koşullar gözetilerek kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ve gerekli önlemlerin alınması ve mevcut durumun Yükseköğretim Kuruluna bildirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
BAP Özel Hesabında Bulunan Mali Kaynakların Etkili ve Verimli Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net

BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 16
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 18
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 19
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 19
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 20
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 20
7. DENETİM BULGULARI 20
8. EKLER 25

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının Çalıştırılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Muhasebe Hatalarının Düzeltilmesinde İlgili Yönetmelik Hükümlerinin Uygulanmaması

2. İşletme Birimlerinde Denetim ve Kontrolün Yeterli Düzeyde Olmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, döner sermaye kapsamına giren faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "*Döner sermaye*" başlıklı 58'inci maddesinin (a) bendinin birinci fıkrasına istinaden kurulmuştur.

İşletme, 04.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14'üncü ve 58'inci maddelerine dayanılarak, 10.05.1994 tarih ve 21930 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Abant İzzet Baysal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Daha sonra 16.05.2000 tarih ve 24051 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Abant İzzet Baysal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile bu Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

www.balioglu.net

Bu Yönetmelik'in "*Faaliyet alanları*" başlıklı 2'inci maddesiyle, işletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

"Y*ükseköğretim Kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilerek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, seminer, konferans, sempozyumlar düzenlemek kurslar açmak,*

Tahlil, uygulama, iş değerlendirilmesi ve organizasyonu hizmetlerini yapmak, bunlara ilişkin raporlar düzenlemek,

Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler, laboratuar ve mahallinde yapılacak her çeşit muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ameliyat, her türlü sağlık hizmetleri ile yataklı ve yataksız sabit ve geçici kuruluşları işletmek,

Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlanması ve satılması için satış ve teşhir yerleri açmak,

Elektronik dizgi ve çoğaltma sistemleriyle kitap ve her türlü matbu evrak basmak, cilt ve matbaa işleri yapmak, renkli renksiz repredüksiyon, kitap satış ve fotokopi işleri yapmak, kreş çalıştırmak,

Bilgisayar imkânlarını kullanarak her türlü iş ve hizmetleri yapmak" olarak belirlenmiştir.

İşletmenin tabi olduğu mevzuat ve görevleri açısından Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra herhangi bir değişiklik olmamıştır.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Döner Sermaye İşletmesinin Yönetim Kurulu, Üniversite Yönetim Kuruludur. Üst yöneticisi rektördür. Rektör bu yetkisini uygun gördüğü ölçüde yardımcılarına, dekanlara veya enstitü, yüksekokul, araştırma ve uygulama merkezi müdürlerine devredebilir. Üniversite Yönetim Kurulu da yetkilerini uygun gördüğü ölçüde, kuracakları yürütme kuruluna devredebilir. Yürütme Kurulu, Üniversite Yönetim Kurulunca seçilecek bir rektör yardımcısı, üç öğretim elemanı ve bir sayman olmak üzere beş kişiden oluşur.

İşletme yönetimi ve teşkilatı, yönetim kurulu, yürütme kurulu, üst yönetici, işletme müdürü, işletme müdür yardımcısı, harcama yetkilileri, gerçekleştirme görevlileri, veznedar, taşınır kayıt ve kontrol yetkilileri, mutemetler, memurlardan oluşmaktadır. İşletme bünyesinde 2019 yılında 24 birim faaliyet göstermektedir. İşletme Müdürlüğünde 10 idari personel bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Kurumun saymanlık hizmetleri, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Döner Sermaye Saymanlığı tarafından yürütülmektedir.

İşletmenin, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu ve Yükseköğretim Kurulu ile ilişkisi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

İşletmenin gelir bütçesi, Mal ve Hizmet Gelirleri, Alınan Bağış ve Yardımlar ve Diğer Gelirlerden; gider bütçesi ise, Personel Giderleri, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, Mal ve Hizmet Alım Giderleri, Cari Transferler, Sermaye Giderleri ve Ek Ödemeden oluşmaktadır.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, 2019 yılı bilançosunda sermayesi 150 TL olup, bilançosundaki toplam aktif büyüklüğü 4.841.549 TL'dir. Döner sermaye işletmesi 2019 yılında 13.812.672 TL net satış gerçekleştirirken, bu dönemde satışların maliyeti ve faaliyet gideri olarak toplam 15.618.285 TL gider yapmış, 1.806.285 TL faaliyet zararı oluşmuş, diğer

olağan ve olağandışı gelir ve karlar ile gider ve zararlar da dikkate alındığında dönem net zararı 1.854,395 TL'ye ulaşmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır. İşletmenin mali rapor ve tabloları, mezkûr Yönetmelik'in 565 ve 573'üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır. Muhasebeleştirme ve raporlama işlemleri, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli

Denetim görüşü, Kurumun tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Gelir Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

www.balioglu.net

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve

uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

www.balioglu.net

BULGU 1: Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının Çalıştırılmaması

Kurumun Döner Sermaye İşletmesi muhasebe kayıtlarının incelenmesinde, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine aykırı olarak 372 ve 472 kodlu Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

Bu hesaplara ilişkin olarak, söz konusu Yönetmeliğin 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının niteliğinin anlatıldığı 311'inci maddesinde bu Hesabın, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve bir yıl içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı, 354'üncü maddesinde de 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının, belirlenecek esaslar dâhilinde ayrılan bir yıldan uzun vadeli kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Döner Sermaye Yönetim Bilgi Sisteminde sürekli, geçici ve taşeron işçiler için alt hesap kodları açılmıştır. Sistem üzerinden yapılan duyuruda da, geçmiş yıllara ilişkin tahakkuk işlemleri ile 2016 yılı ve sonrasında yapılacak tahakkuk işlemleri açıklanmış; sisteme girişlerin de en geç 31.07.2016 tarihi itibariyle gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2019 yılı mali tablolarında söz konusu hesaplar yer almamaktadır. Bu döner sermayeden ücret alan 45 adet

işçi bulunmakta olup bunların 2019 yılı sonu itibariyle kıdem tazminatına esas ücret ve diğer ödemeler toplamları 161.143 TL'dir.

Sonuç olarak söz konusu hesapların kullanılmaması bilanço ve gelir tablosunun hatalı sonuç üretmesine sebep olmaktadır. 2019 yılı sonu itibariyle Döner Sermaye İşletmesinden ücret alan işçilerin kıdem tazminatı karşılıklarının söz konusu hesaplara girişlerinin yapılmış olması gerektiği değerlendirilmektedir.

2019 yılı içerisinde söz konusu giriş kaydının yapılmaması nedeniyle 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının 2019 yılı mali tablolarına 161.143 TL hatalı yansımasına neden olunmuştur.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Muhasebe Hatalarının Düzeltilmesinde İlgili Yönetmelik Hükümlerinin Uygulanmaması

www.balioglu.net

2019 yılı içindeki muhasebe kayıtlarından bazılarında yapılan hataların yeni bir muhasebe işlemiyle değil eski işlemin üzerinde değişiklik yapmak suretiyle düzeltildiği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin *"Kayıt düzeni ve kayıt düzeltmesi"* başlıklı 40'ıncı maddesinde, döner sermaye işletmelerinin muhasebe birimlerinin, muhasebe işlemlerini, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında "1"den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydedecekleri, muhasebe kayıtlarının ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilebileceği, muhasebe belgesinde düzeltme işleminin gerekçesine yer verileceği belirtilmektedir.

Öte yandan aynı Yönetmeliğin "*Muhasebe yetkilisinin sorumlulukları"* başlıklı 15'inci maddesinde de muhasebe yetkililerinin muhasebe kayıtlarının usulüne uygun şekilde tutulmasından sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

19.06.2019 tarih ve 555 No.lu Muhasebe İşlem Fişi ile hatalı bir bankadan çıkış kaydı yapılmış, sonrasında bu kayıt silinmiş ve bu yevmiye numarası bir teminat alım kaydı için kullanılmış, hatalı kayıt ise 20.06.2019 tarih ve 558 No.lu yevmiye ile düzeltilmiştir.

12.06.2019 tarih ve 510 No.lu Muhasebe İşlem Fişi ile yapılan kayıtta bir rakam hatası yapılması üzerine bu kayıt silinmiş, aynı yevmiye numarası kullanılarak ve başka bir Muhasebe İşlem Fişi düzenlenerek düzeltme işlemi yapılmıştır.

28.02.2019 tarih ve 167 No.lu Muhasebe İşlem Fişi ile 362 Ödenecek Döner Sermaye Yükümlülükleri Hesabının yardımcı hesap kodunun hatalı girilmesi üzerine bu kayıt silinmiş aynı yevmiye numarası kullanılarak ve başka bir Muhasebe İşlem Fişi düzenlenerek düzeltme işlemi yapılmıştır.

Bahsedilen hataların düzeltilmesinde, hatalı kaydın sonradan silinmesi, silinen yevmiyenin başka bir işlemde kullanılması, düzeltme işleminin silinen yevmiye üzerinde yapılması gibi uygulamalar yerine, söz konusu Yönetmeliğe uygun olarak, hatalı kaydın ve yevmiye numarasının yerinde bırakılarak düzeltme işleminin yeni bir muhasebe kaydıyla yapılması gerekmektedir. Yukarıda örneklenen şekilde yapılan düzeltmeler ise muhasebe kayıtlarının güvenilirlik ve doğru bilgi verme özelliklerini zayıflatmaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 2: İşletme Birimlerinde Denetim ve Kontrolün Yeterli Düzeyde Olmaması

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nde, etkili bir ön mali kontrol yapılmadığı, iç kontrol sisteminin oluşturulmadığı, İşletmenin iç denetime tabi tutulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun geçici 11'inci maddesinde;

"Bu Kanun kapsamında kamu idarelerinde kurulmuş döner sermaye işletmeleri 31/12/2010 tarihine kadar yeniden yapılandırılır.

Döner sermaye işletmeleri yeniden yapılandırılıncaya kadar bunların bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimi Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir. Fonların muhasebesi de bu Kanunun öngördüğü muhasebe sistemine göre yürütülür." denilmektedir.

Döner sermaye işletmelerinin yeniden yapılandırılması, henüz gerçekleştirilmediğinden; bu işletmelerin kontrol ve denetiminin, 01.05.2007 tarih ve 26509 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yapılması gerekmektedir.

İlgili Yönetmeliğin *"Denetim"* başlıklı 13'üncü maddesinde;

"(1) İşletmeler, ilgili idarenin denetim elemanları, Bakanlık ve Sayıştay tarafından denetlenir.

(2) İşletmeler, ilgili idarelerin iç denetim kapsamında sayılırlar. Kanunun iç denetime ilişkin hükümleri ve ilgili mevzuat çerçevesinde ilgili idarelerin iç denetçileri tarafından iç denetime tabi tutulurlar." denilmektedir.

Bu hükümlere ve 5018 sayılı Kanuna istinaden çıkarılan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği hükümlerine göre; Döner Sermaye İşletmesinin denetim ve kontrolü, iç kontrol sisteminin oluşturulması, ön mali kontrol, iç denetim ve dış denetim aşamalarından oluşmaktadır. İç kontrolün çok önemli bir fonksiyonu olan iç denetimin Üniversitede mevcut iç denetim birimce yapılması gerekmektedir.

Konuyla ilgili olarak yapılan incelemede;

- İşletmede, iç kontrol organizasyonunun yapılmadığı,

- İşletmenin, Üniversite İç Kontrol Eylem Planında yer almadığı,

- Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde fiilen 2 iç denetçinin görev yaptığı; Üniversitenin hacmi dikkate alındığında, bu sayının yetersiz olduğu görülmüştür.

Bu itibarla; Döner Sermaye İşletmesinde mevzuatına uygun olarak bir iç kontrol sistemi kurulması, ön mali kontrolün yapılması ve Üniversitede yeterli düzeyde iç denetçi istihdam etmek suretiyle İşletmenin düzenli olarak iç denetime tabi tutulması gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Sosyal Tesislerin Gelir ve Giderlerinin Ayrı Hesapta İzlenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabında İzlenmesi Gereken Varlıkların Giderleştirilerek Kayıtlara Alınması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net